

Posudek bakalářské práce

Renáta Kadlecová, Architektura a urbanismus města Havlíčkova Brodu v letech 1848-1948, Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice, 2013

Předložená práce se věnuje urbanistickému vývoji a moderní stavební kultuře města Havlíčkova Brodu od půle 19. století až závěru první poloviny 20. století. Na základě studia starší i novější regionální literatury, dobového novinového tisku a spisových a plánových složek stavebního archivu MěÚ se Renátě Kadlecové podařilo v devíti kapitolách podat ucelený obraz architektonického a urbanistického vývoje města od romantického historismu přes secesi a modernu až po meziválečný funkcionalismus a sklonek čtyřicátých let minulého století.

V prvních kapitolách práce autorka shrnuje starší historii města od počátku 14. století až do závěru 19. věku. Autorka si všímá faktu, jak ve „století páry a elektřiny“ pozvedlo stavební ruch v Německém Brodě zahájení provozu železnice v roce 1871, a jak se o půlstoletí později stalo podobným impulsem ke stavebnímu boomu ve městě rozhodnutí o zřízení psychiatrické léčebny. Renátě Kadlecové se podařilo plasticky vylíčit stoleté havlíčkobrodské stavební dění s důrazem jak na snahu městské politické elity o urbanisticky regulovaný rozvoj budoucí zástavby města (např. angažmá předního dobového domácího urbanisty Vl. Zákrejse), tak na realizaci důležitých veřejných staveb (školské a úřední budovy) a zajímavé privátní podniky. Představuje také vůdčí aktéry havlíčkobrodského stavitelského ruchu (především členy stavitelské rodiny Šupichů, kterým zakázky zajišťovaly dobré politické konexe) a vykresluje společensko-sociální pozadí jednotlivých stavebních akcí.

Autorčin výklad instruktivně ukazuje, jak nesnadno a velmi pozvolna pronikaly do menších měst českého venkova, osídlených konzervativně naladěným obyvatelstvem, moderní architektonické styly a s jakými negativními ohlasy se tu zprvu setkávaly. Podobně jako jinde se však i v Havlíčkově Brodě nakonec „nová architektura“ v období dvacátých a třicátých let prosadila, i když spíše ve své krotší, u mnohých staveb neoklasicistně laděné podobě, jíž do města přinášely projekty známých pražských projektantů (V. Wallenfels, Th. Petřík, J. Freiwald), mezi progresivnější stavby funkcionalistického směru spadaly snad jen dvě realizace: městská spořitelna od architekta F. A. Libry a Okresní hospodářská záložna, navržená duem pražských projektantů Stalmach-Svoboda.

Oceňuji relativně širokou pramennou základnu, z níž práce vzešla, a provedenou rešerši dobových lokálních novin (Hlasy z Posázaví), naopak v práci postrádám trochu silnější snahu o zapojení havlíčkobrodských realizací do kontextu vývoje domácí architektury. Slušný jazykový a stylistický dojem z práce mírně kazí občasně zkomoleniny (např. s. 27 a 32: „elektický/á“ namísto správného „eklektický/á“), které by nepochybně pečlivější závěrečná redakce textu dokázala odstranit.

Pochvalu zaslouží uvážlivě koncipovaná a kvalitní obrazová příloha práce, dostupná na přiloženém CD nosiči.

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení známkou: **velmi dobře**.

V Pardubicích 15. 8. 2013

Mgr. Pavel Panoch, Ph.D.